

RIKSDAGENS SVAR 228/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om Enheten för utredning av grå ekonomi och lag om ändring av 4 § i lagen om Skatteförvaltningen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om Enheten för utredning av grå ekonomi och lag om ändring av 4 § i lagen om Skatteförvaltningen (RP 163/2010 rd).

Beredning i utskott

Finansutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (FiUB 45/2010 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om Enheten för utredning av grå ekonomi

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Enheten för utredning av grå ekonomi och enhetens uppgifter

Inom Skatteförvaltningen finns Enheten för utredning av grå ekonomi, nedan *utredningsenheten*.

Utredningsenheten ska

- 1) främja bekämpningen av den grå ekonomin genom att producera och sprida information om grå ekonomi och bekämpningen av den,
- 2) för de ändamål som anges i 6 § utarbeta fullgöranderapporter för myndigheterna om hur organisationer och organisationsanknutna personer fullgör sina skyldigheter.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *organisation* sådana enheter som ska registreras enligt 3 § i företags- och organisationsdatalagen (244/2001),

2) *organisationsanknuten person* en person som avses i 2 § i lagen om näringsförbud (1059/1985) eller en ägare som ensam eller tillsammans med en släkting i upp- eller nedstigande led, maken, den andra parten i ett registrerat partnerskap eller en person som bor i samma hushåll äger minst 10 procent av kapitalet i sammanslutningen eller innehar motsvarande andel av röstetalet i sammanslutningen,

3) *grå ekonomi* sådan verksamhet inom en organisation där vissa lagstadgade skyldigheter försummas i syfte att undvika skatter, lagstadgade pensionsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- eller arbetslöshetsförsäkringsavgifter eller avgifter som tullen tar ut eller i syfte att få ogrundade återbetalningar,

4) *myndighet* en myndighet som avses i 4 § 1 mom. 1—7 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

3 §

Fenomenutredning

Utredningsenheten ska göra fenomenutredningar till stöd för den uppgift enheten har enligt 1 § 2 mom. 1 punkten.

I en fenomenutredning beskrivs fenomen inom den grå ekonomin, bekämpningen av den grå ekonomin samt effekterna av dessa, utan att någon organisation eller organisationsanknuten person specificeras.

4 §

Utredningsenhetens rätt att få uppgifter för en fenomenutredning

Utredningsenheten har trots sekretess rätt att av myndigheterna på begäran få följande uppgifter om en person eller organisation, om uppgifterna är nödvändiga för en fenomenutredning:

1) namn, personbeteckning, företags- och organisationsnummer eller andra identifieringsuppgifter samt kontaktuppgifter,

2) uppgifter om en organisationsanknuten persons ställning samt om ägar- och besittningsförhållandena i organisationen,

3) uppgifter om ekonomisk verksamhet och ekonomisk ställning,

4) uppgifter om skyldigheter i anknytning till skatter, lagstadgade pensionsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringsavgifter och avgifter som tullen tar ut samt om fullgörandet av och tillsynen över skyldigheterna,

5) uppgifter om betalningsstörningar,

6) uppgifter enligt 1 punkten om personer som står i ett sådant förhållande till personen eller organisationen i fråga som avses i 3 § i lagen om återvinning till konkursbo (758/1991),

7) av förundersökningsmyndigheten även andra uppgifter om en förundersökning än de som avses i 1—6 punkten, när uppgiften har anknytning till ett brott som man misstänker har begåtts inom organisationens verksamhet eller genom att organisationen har utnyttjats,

8) med undantag för de sekretessbelagda rättegångshandlingar som avses i 9 § i lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar (370/2007) och de uppgifter som avses i 10 § i samma lag och som enligt förordnande ska hållas hemliga, uppgifter om ärenden som finns i justitieförvaltningens register och som är eller har varit föremål för åtalsprövning, åtal eller domstolsbehandling och om domar i brottmål som finns i registren, när åtalsprövningen, åtalet eller domstolsbehandlingen har anknytning till ett brott som man misstänker har begåtts inom organisationens verksamhet eller genom att organisationen har utnyttjats.

Utredningsenheten har dock rätt att få uppgifter av en förundersökningsmyndighet bara med samtycke av förundersökningsmyndigheten, och underrättelseuppgifter som erhållits för brottsbekämpning bara med samtycke av den registeransvarige.

De personer eller organisationer som utredningsenheten begär uppgifter om ska i begäran om uppgifter specificeras enligt namn eller någon annan identifieringsuppgift eller enligt bransch, lokalisering eller någon annan grupp-egenskap.

Uppgifter som erhållits för en fenomenutredning får inte användas i andra syften än de som nämns i 5 § 3 mom. i fråga om fenomenutredningar och fullgöranderapporter.

Om utredningsenheten konstaterar att en person inte har status av en organisationsanknuten person ska uppgifterna om honom eller henne omedelbart förstöras.

5 §

Fullgöranderapport

Utredningsenheten ska på begäran utarbeta fullgöranderapporter för de ändamål som anges i 6 §.

I begäran om en fullgöranderapport ska den organisation eller person som rapporten ska gälla specificeras och ändamålet med rapporten preciseras på ett sådant sätt att rapporten omfattar relevanta uppgifter.

En fullgöranderapport kan också begäras utgående från en grupp som beskrivs i en fenomenutredning.

I fullgöranderapporten ska utredningsenheten beskriva hurdan verksamhet och ekonomi en organisation eller en organisationsanknuten person samt en organisation eller organisationsanknuten person med direkt eller indirekt koppling till de förstnämnda har och hur de fullgör sina skyldigheter i anknytning till skatter, lagstadgade pensionsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringsavgifter och avgifter som tullen tar ut.

Om utredningsenheten konstaterar att en person inte har status av en organisationsanknuten person ska utarbetandet av fullgöranderapporten om honom eller henne avslutas och uppgifterna om honom eller henne omedelbart förstöras.

6 §

Syftet med fullgöranderapporter

Fullgöranderapporter utarbetas till stöd för

1) de uppgifter som anges i 2 § 1 mom. i lagen om Skatteförvaltningen (503/2010),

2) tullåtgärder som avses i 3 § 1 mom. 4 punkten i tullagen (1466/1994) samt till stöd för beskattning, skattekontroll och indrivning av skatter som tullen verkställer,

3) den övervakning av arbetspensionsförsäkringsskyldigheten som avses i 2 § 2 mom.

1 punkten i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006),

4) den övervakning av verkställigheten av uppbördsförfarandet i fråga om arbetslöshetsförsäkringspremier som avses i 10 § 1 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998),

5) de uppgifter som anges i 41 och 42 § i alkohollagen (1143/1994),

6) beviljandet av och tillsynen över finansiering som med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) beviljas för en organisations verksamhet,

7) de uppgifter som avses i 28 § i strukturfondslagen (1401/2006),

8) verkställighet som avses i utsökningsbalken (705/2007),

9) den övervakning av förvaltningen av konkursbon som avses i lagen om övervakning av förvaltningen av konkursbon (109/1995),

10) den utredning av förutsättningarna för näringsförbud som avses i 19 a § i lagen om näringsförbud och den tillsyn över näringsförbud som avses i 21 a § i samma lag,

11) polisens och gränsbevakningsväsendets förebyggande och utredning av brott eller tullens förundersökningar, om det maximistraff som föreskrivs för brottet är fängelse i minst ett år och brottet misstänks ha begåtts inom organisationens verksamhet eller genom att organisationen har utnyttjats,

12) utredning i fråga om en förverkandepåföljd som avses i 5 § i förundersökningslagen (449/1987) och som döms ut med anledning av ett brott samt utdömande av en förverkandepåföljd som avses i 10 kap. i strafflagen (39/1889),

13) sådant förhindrande och sådan utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism som avses i 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008).

En tidigare fullgöranderapport kan användas när samma myndighet för samma ändamål begär en ny fullgöranderapport om samma organisation eller organisationsanknutna person.

7 §

Utredningsenhetens rätt att få uppgifter för en fullgöranderapport

Utredningsenheten har trots sekretess rätt att av myndigheterna få de uppgifter som är nödvändiga för utarbetandet av en fullgöranderapport och som den myndighet som begär rapporten har rätt att få för det ändamål som uppges i begäran.

Utredningsenheten har dock rätt att få uppgifter av en förundersökningsmyndighet bara med samtycke av förundersökningsmyndigheten, och underrättelseuppgifter som erhållits för brottsbekämpning bara med samtycke av den registeransvarige.

8 §

Avgiftsfrihet och teknisk anslutning

Utredningsenheten har rätt att få uppgifter avgiftsfritt. Om lämnandet av uppgifterna orsakar den som lämnar uppgifterna betydande merkostnader, ska kostnaderna dock ersättas.

Uppgifter får lämnas till utredningsenheten också med hjälp av teknisk anslutning utan samtycke av den vars intressen skyddas genom sekretessen.

9 §

Rapporteringsdatasystemet

Rapporteringsdatasystemet är ett permanent personregister som är avsett för utredningsenhetens bruk och som drivs med hjälp av automatisk databehandling. Rapporteringsdatasystemet får innehålla sådan information som behöver behandlas när de uppgifter som anges i 1 § fullgörs. Skatteförvaltningen är registeransvarig.

Registret över fullgöranderapporter och registret över fenomenutredningar är delregister i rapporteringsdatasystemet. I registret över fullgöranderapporter får det skrivas in uppgifter

som har erhållits för en fullgöranderapport samt fullgöranderapporter som har utarbetats utgående från dessa uppgifter. I registret över fenomenutredningar får det skrivas in uppgifter som har erhållits för en fenomenutredning samt fenomenutredningar som har gjorts utgående från dessa uppgifter.

10 §

Avförande av uppgifter ur rapporteringsdatasystemet

De uppgifter i rapporteringsdatasystemet som har inhämtats för utredningar och rapporter ska avföras ur systemet om de inte längre behövs för utredningen eller rapporten i fråga.

Andra uppgifter i rapporteringsdatasystemet än de som avses i 1 mom. ska avföras ur systemet fem år efter det att utredningen eller rapporten blev klar, om det inte fortfarande är nödvändigt att bevara utredningen eller rapporten för fullgörandet av den uppgift som anges i 1 §. Senast tre år efter föregående granskning ska det granskas om det fortfarande är nödvändigt att bevara utredningen eller rapporten. Det ska göras en anteckning om förnyad granskning.

I arkivlagen (831/1994) föreskrivs om arkivfunktionens uppgifter och om överföringen av handlingar till ett arkiv.

11 §

Överlämnande och användning av fullgöranderapporter

Utredningsenheten får överlämna en fullgöranderapport bara till den myndighet som har begärt rapporten och för det ändamål som anges i begäran.

Utredningsenheten utarbetar och överlämnar fullgöranderapporterna avgiftsfritt.

Den myndighet som har begärt rapporten beslutar om uppgifter om den får lämnas för något annat ändamål.

12 §

Behandling av personuppgifter och rätt till insyn

Vid behandlingen av personuppgifter ska personuppgiftslagen (523/1999) iakttas.

En registrerad har dock inte rätt till insyn i de uppgifter som avses i 45 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003) och i 42 § 2 mom. i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (579/2005) och inte heller i uppgifter i de register som nämns i 22 § 3 mom. i tullagen.

Dataombudsmannen kan på begäran av den registrerade kontrollera att de uppgifter om den registrerade som avses i 2 mom. är lagenliga.

13 §

Handlingars och uppgifters offentlighet

I lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreskrivs om handlingars och uppgifters offentlighet.

Uppgifter som har erhållits för fenomenutredningar samt fullgöranderapporter och de uppgifter som har erhållits för dem samt begäran om fenomenutredningar och fullgöranderapporter är sekretessbelagda i utredningsenheten.

14 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i denna lag om fullgöranderapporter tillämpas dock från och med den 1 juli 2011.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av 4 § i lagen om Skatteförvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Skatteförvaltningen (503/2010) 4 § 2 mom. som följer:

4 §

Enheter

om Enheten för utredning av grå ekonomi finns i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (/).

Bestämmelser om Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt finns i 24 §. Bestämmelser

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 7 december 2010